



Dinsdag 19 december 2017  
TivoliVredenburg - Hertz - 20.00 uur

# HOLLAND BAROQUE

## Vergeeten Kerstparels

**Sophie Junker**, sopraan  
**Jowoon Chung**, sopraan  
**Franz Vitzthum**, tenor  
**Jan van Elsacker**, tenor  
**Dingle Yandell**, bas

**Guillaume Bouzignac ca. 1587 - ca. 1643**  
*Dum Silentium*

**Melchior Vulpus ca. 1560/ 1570 - 1615**  
*Gelobet seist du*

**Hans Leo Hassler 1564 - 1612**  
*Dixit Maria*

**Giacomo Carissimi 1605 - 1674**  
*Salve Salve Puellule*

**Alessandro Scarlatti 1660 - 1725**  
Uit: *Cinque Profeti*, aria per alto - *Lagrime amare*

**Andreas Oswald 1634 - 1665**  
*Sonata Aria Variata*

**Giovanni Francesco Anerio 1567 - 1630**  
*Hodie Apparuerunt*

**Philipp Friedrich Böhdecker 1607 - 1683**  
*Natus est Jesus*

**Benedictus à sancto Josepho, Buns 1642 - 1716**  
Sonata 1

**Johann Pachelbel 1653 - 1706**  
Partie in G a 5

**Philipp Friedrich Böhdecker 1607 - 1683**  
*Veni salvator*

**Anonymus**  
*Die heil'gen drei König' mit ihrigem Stern*  
*Es waren einmal drei Könige*  
*Fröhliche Hirte*

**Guillaume Bouzignac ca. 1587 - ca. 1643**  
*Noé Noé*

**Johann Schelle 1648 - 1701**  
*Von Himmel kam der Engel Schar*

*Reconstructies door Tineke en Judith Steenbrink*

### Vergeeten Kerstparels

Goedenavond! Op u wacht een 17e-eeuws kerstprogramma met een melange van vocale en instrumentale werken. Zangers zingen het ene moment een 17e-eeuws motetteke, waarin het zoete kindeke aanbeden wordt. Het volgende ogenblik stampen de herders van louter jolijt hun voeten op de grond, vertegenwoordigd door dansante violen, de cornetto, trombone, luit, klavecimbel, kortom het hele barokke team van instrumentalisten. Over Holland Baroque wordt wel eens gezegd 'a nice bunch of people'. Dat klopt wel, want een orkest in de symfonische zin van het woord is het zeker niet. Ieder instrument heeft zijn unieke klank en speelt zijn autonome lijn. Perfect voor dit vroege repertoire. De werken van vanavond zijn vaak contrasterend in vorm. Er zijn composities voor in de kerk en stukken voor op het plein en de kroeg. Een eenvoudig liedje, een aria met diminuties, of een chic motet; alles is geschreven om dat grote wonder van kerstmis muzikaal af te schilderen. Kerstmis was een feest voor boer én koning, aards en vroom tegelijk. Ook in het verhaal zelf is dat te merken: de herders en koningen vertegenwoordigen volk en vorst.

U hoort stukken die u wellicht nooit eerder heeft gehoord. Misschien zijn de componistennamen u onbekend. Bouzignac? Böhdecker? Geen Bach en Händel, componisten van wie iedereen desgevraagd subiet een aantal maten kan neuriën. De *Matthäus-Passion* en de *Messiah* zitten immers inmiddels in ons nationale geheugen. Dat kunnen we van sonates van Andreas Oswald en een cantate van Johann Schelle niet zeggen. Deze vergeten componisten hebben ook lang niet altijd een oeuvre achter gelaten waar we rijkelijk uit kunnen putten. Dat maakt hun kans op bekendheid nog kleiner. Van Andreas Oswald zijn slechts 18 stukken bewaard gebleven. Hij is een vergeten componist. En een prachtige componist. Volgens muzikwetenschappers wordt de *Aria Variata*, gebaseerd op een koraalachtige melodie gerekend tot de meest significante Duitse triosonates uit die periode. Een sonate van betekenis dus. Inzoomend op zijn leven komen we trouwens bij Johann Sebastian Bach uit. Andreas Oswald, zoon van Andreas Oswald sr., werd op zijn 15e levensjaar organist in Weimar. Inderdaad, we zitten al in de buurt van Bach. Andreas Oswald werd organist in Eisenach waar hij tot zijn vroege dood, hij werd nauwelijks 30 jaar oud, bleef. Oswald werd opgevolgd door de oom van Johann Sebastian Bach, de fantastische componist Johann Christoph Bach.

## **Brand, wateroverlast en verpatste bladmuziek**

Veel muziek is verloren gegaan. Bijvoorbeeld bij een brand, wateroverlast of verkocht. Zo verkocht één van Bachs zonen, Wilhelm Friedemann, de manuscripten van zijn vader. Wilhelm Friedemann kon niet anders, zijn geldzorgen waren te groot. In de 17e eeuw was het leven nogal anders dan nu. U weet het, geen email, files online delen, binnen één druk op de knop in contact staan met de andere kant van de wereld. Toch werd bladmuziek volop verspreid over heel Europa. Zo kun je nog steeds oude drukken van de Brabantse componist Benedicto a Josepho, ook wel Benedictus Buns genoemd, terugvinden in bibliotheken in het Zweedse Uppsala, Parijs, Zürich en Antwerpen. Amsterdam was het centrum van muziekuitlevering. De familie Roger gaf talloze werken uit en deze werden wijd verspreid zodat overal muziek gespeeld, bestudeerd en bekend werd. De meeste componisten van vanavond zijn vrijwel onbekend. Dan is er altijd nog baas boven baas: die beroemdste componist die het onbekendst van alle vergeten componisten is:

### **Guillaume Bouzignac - Dum Silentium**

*Dum silentium tenerant omnia  
et nox in suo cursu iter haberet.  
Apparuit Jesus. A regalibus sedibus venit.  
Exiit edictum a Cæsare Augusto,  
ut describeretur universus orbis.  
Tunc silentium. Gabriel ad pastores ait  
Pastores noctis, vigiliis, agentes:  
Quis est hoc? Pastores, vox clamat de cælo,  
pastores nolite timere!  
O vox dulcis et consolatrix. - Annuntio vobis.  
Quæ? - Gaudium magnum.  
Quale? - Natus est vobis,  
Quis? - Salvator. Quando? - Hodie!  
Ubi? - In Bethleem Judæ civitate David.  
Facta est cum angelorum multitudo  
cælestis laudantium et dicentium:  
Gloria in altissimi Deo.  
Et in terra, pax pro papa nostro,  
pax pro rege nostro, pax pro principe Henrico,  
pax hæreticis? - Non! - sed hominibus bonæ voluntatis!*

### **Melchior Vulpius - Gelobet seist du**

*Gelobet seist du, Jesu Christ,  
dass du Mensch geboren bist  
von einer Jungfrau, das ist wahr,  
des freuet sich der Engel Schar. Kyrieleis.*

*Den aller Welt Kreis nie beschloss,  
der liegt in Marien Schloss;  
er ist ein Kindlein worden klein,  
der alle Ding erhält allein. Kyrieleis.*

*Das ewig Licht geht da herein,  
gibt der Welt ein' neuen Schein;  
es leicht' wohl mitten in der Nacht  
und uns des Lichtes Kinder macht. Kyrieleis.*

Anonymus. Soms verraadt zijn compositiestijl zijn werkelijke naam. Zijn stijl is zijn signatuur. Maar soms komen we er niet achter en zullen we er nooit achter komen. Een troost is dat de muziek gespeeld wordt, dat het klinkt! Nu en hopelijk over honderd jaar weer. Oude muziek moet blijven klinken, nieuw als nooit tevoren.

Vanavond staan vijf gerenommeerde zangers centraal die het ene moment samenklinken in vijfstemmige motetten om het andere moment virtuoos te soleren. Holland Baroque doorkruist Europa, duikt in het erfgoed van kloosters, kroegen, kapellen en kathedralen en geeft nieuwe glans aan de allermooiste, vergeten kerstpareltjes uit de 17e eeuw. Tijdens deze spannende zoektocht naar 17e-eeuwse kerstmuziek vonden ze stukken die in hun expressiviteit en schoonheid alles in huis hebben om zich aan hun onbekendheid te ontworstelen. Een hommage aan de mooiste vergeten kerstparels. Om de klank van Kerst te ontwaren - en van het feest te genieten.

*Judith Steenbrink*

Terwijl alles in stilte gehuld was  
en de nacht haar weg aflegde  
verscheen Jezus.  
Hij kwam uit zijn koninklijke verblijf.  
Er ging een edict uit van Keizer Augustus  
dat de hele wereld moest worden beschreven.  
Toen werd het stil.  
Gabriel zei tot de herders die de wacht hielden:  
Wie is hij? - Herders, riep een stem uit de hemel.  
Herders, vreest niet! - Een heerlijke en troostrijke stem.  
Ik verkondig jullie. - Wat? - Grote vreugde.  
Hoezo? - Jullie is heden geboren.  
Wie? - De Redder. - Wanneer? - Heden!  
Waar? - In Bethleem in de stad van David.  
Er kwam een menigte engelen,  
Die God loofden en zongen:  
Eer aan God in den Hoge, en op aarde vrede voor onze Paus.  
Vrede voor onze koning, vrede voor Prins Henry.  
Vrede voor de ketters?  
Nee! - Maar voor de mensen van goede wil.

Geloofd zij u, Jezus Christus,  
omdat u als mens bent geboren  
uit een maagd, dat is waar,  
dat verheugt het engelenleger. - Heer, ontferm u.

Hij die groter is dan de hele wereld  
ligt in Maria's schoot;  
hij is een klein kindje geworden,  
en bewaart heel alleen alle dingen. - Heer, ontferm u.

Het eeuwige licht is gekomen,  
geeft de wereld een nieuwe glans;  
het straalt midden in de nacht  
en maakt ons tot kinderen van het licht. - Heer, ontferm u

## Hans Leo Hassler - Dixit Maria

*Dixit Maria ad angelum:  
Ecce ancilla Domini,  
fiat mihi secundum verbum tuum.*

## Giacomo Carissimi - Salve Salve Puellule

*Salve, salve, puellule regalis animi,  
Salve, salve, infantule coelestis thalami,  
affectum respice amantis servuli,  
affectum respice zelantis famuli.  
Noe, noe.*

*Salve, salve, mi pupule, rex sine termino.  
Salve, salve, mi pupule,  
divino semine conceptus utero.  
Salve, salve, mi pupule,  
natus de virgine humili stabulo. Noe, noe.*

*Regum de germine descendens floscule,  
Davidis stipite erumpens surcule,  
sub vili tegmine latens paupercule.  
Siste lacrimulas maestis ocelluli  
Et voces querulas gutturis parvuli,  
Pande auriculas pastorum carmine. Noe, noe.*

*Vagis, infans, coelis heres, inpraesepe reclinatus,  
riges gelu, Dei proles, jumentorum hospes factus,  
strictus fascium rigore doles artuum languore. Noe, noe.*

*Aesutus frigorum ardore,  
famen raves lugens ore,  
carnis aspro more nascens,  
gemitus dolorum ferens  
poenas multas peccatorum,  
mira sorte gaudiorum. Noe, noe.*

*Ruris decor gaudiose,  
veris honor pretiose,  
vallis liliū perennis,  
collis pretium insignum,  
viror montium amoene,  
splendor temporum serene. Noe, noe.*

*Castae matris lacte pastus  
ludis ore specioso  
dulcem Patris sinum Matris,  
splendes vultu generoso,  
vides roseis maxillis,  
dum scintillas e pupilis. Noe, noe.*

*Vagis, infans, coelis heres,  
inpraesepe reclinatus,  
riges gelu, Dei proles,  
jumentorum hospes factus,  
strictus fascium rigore  
doles artuum languore. Noe, noe.*

Maria zei tot de engel:  
ziehier de dienstmaagd van de Heer.  
Mij geschiede naar uw woord.

Gegroet kindje van koninklijke aard,  
gegroet kindje van hemelse afkomst,  
aanvaard de liefde van uw nederige dienaar  
aanvaard de liefde van uw ijverige dienaar.  
Noé, noé.

Gegroet mijn kindje, koning zonder einde.  
Gegroet mijn kindje uit goddelijk zaad ontstaan in de schoot.  
Gegroet mijn kindje,  
geboren uit de maagd in een nederige stal. Noé, noé.

Bloem neerdalend uit de stam van koningen,  
uitbarstend, telg uit de stam Davids,  
verborgen onder een eenvoudige bedekking.  
Stop de tranen van je ogen,  
het schreien van je kleine keeltje,  
luister naar het lied van de herders. Noé, noé.

Kindje, je huilt, erfgenaam van de hemel, je ligt in een kribbe,  
je rilt van de kou, kind van God, vlakbij de dieren,  
strak gebonden in doeken. Heb je pijn. Noé, noé.

In de kou word je geboren,  
volgens de harde wet, van het vlees,  
zuchtend de pijn verdragend  
draag jij de zondenlast,  
schitterend lot van heerlijkheden. Noé, noé.

Sieraad van het land,  
kostbare, eervolle waarheid,  
immer bloeiend lieddal,  
mooiste aller heuvelen,  
groene bergen.  
Glans van alle tijden. Noé, noé.

Gevoed door de melk van je moeder,  
speel je en schitter je,  
zoetje van je Vader en je Moeder,  
heldere edelmoedige verschijning,  
edel gelaat met rose wangetjes,  
met fonkelende oogjes. Noé, noé.

Kindje, je huilt, erfgenaam van de hemel,  
je ligt in een kribbe,  
je rilt van de kou, kind van God,  
vlak bij de dieren,  
strak gebonden in doeken.  
Heb je pijn. Noé, noé.

### **Alessandro Scarlatti - Lagrime amare**

*Lagrime amare, Degl' occhi miei,  
O Dio, vorrei, Che da' miei lumi  
Cadendo a fiumi, Formaste un Mare,  
Tanto vorrei, Lagrime amare  
Degl' occhi miei,*

Bittere tranen, van mijn ogen.  
O God, ik zou willen, dat uit mijn ogen  
Rivieren vloeiden, die een zee vormden.  
Dat zou ik zo graag willen.  
Bittere tranen, van mijn ogen.

### **Giovanni Francesco Anerio - Hodie Apparuerunt**

*Hodie apparuerunt voluptates paradisi  
et laetitiae terrarum,  
flores odoris suavissimi.  
Accurrite, coelestes chori,  
et admiramini faciem decoram,  
oculi ejus quasi columbae  
super rivos murmurantes aquae.  
Ecce, tu pulchra es, tu tota sine macula,  
tu tota delectabilis,  
mille amoris radii,  
mille flammae claritatis,  
mille munera coelestia,  
te decantant, Regina Angelorum,  
et solium gloriae Dei.*

Heden is verschenen de vreugde van het paradijs,  
en de blijdschap van de aarde,  
de bloemen met de heerlijkste geur.  
Snel toe, hemelse koren,  
en bewonder zijn schitterende gelaat,  
zijn ogen zijn als duiven.  
En als water stromend in de rivieren.  
Zie, jij bent mooi, zonder smet.  
Jij bent allerliefste, duizend stralen van liefde,  
duizend vlammen van helderheid,  
duizend hemelse gaven,  
bezingen je, Koningin der Engelen,  
en zetel van de Glorie van God.

### **Philipp Friedrich Böhdecker - Natus est Jesus**

*Natus est Jesus, Natus est Deus,  
Natus est Salvator noster.  
Venite, laeti.*

Geboren is Jezus, geboren is God,  
geboren is onze redder.  
Kom, wees blij.

*Joseph, lieber Joseph mein,  
bring mir her die Windelein,  
daß ich's Kindlein lege drein,  
und fein sanft es schlafe ein, Ei Joseph.*

Jozef, lieve Jozef van mij,  
geef me de doeken,  
zodat ik het kindje er in kan leggen  
en het zachtjes in slaap kan wiegen. Hé, Jozef.

*Venite omnes, portate munera,  
offerte laudes, venite dico,  
venite omnes, et cum laetitia cantate.*

Kom allemaal breng geschenken,  
bied lof aan, kom, zeg ik,  
komt allemaal, En zing met vreugde.

*Joseph trag das Kindelein,  
bis ich mach das Bettelein,  
küß und herz das Jesulein, Eia.*

Jozef, hou het kindje vast,  
totdat ik het bedje heb opgemaakt,  
kus en knuffel het kindje Jezus, Suja.

*O altitudo. O dulcis Virgo,  
O pulchra Mater,  
tu peperisti splendorem nostrum.*

O verhevene. O zoete maagd, O schone moeder,  
U heeft onze pracht ter wereld gebracht.

*Joseph gib das Kindelein,  
daß ich's leg in das Krippelein,  
Nun schlaf mein liebes Kindelein,  
Gott der will dein Vater sein. Eia.*

Jozef, geef me het kindje,  
zodat ik het in het kribbetje kan leggen,  
slaap nu maar, lief kindje,  
God wil je vader zijn. Suja.

*O Jesu parvule, Jesu dulcissime,  
laude dignissime, Rex gloriosissime,  
da nos laudemus te et cantemus in aeternum.  
Alleluja*

O kleine, kleine Jezus, allerzoetste Jezus,  
alle lof zeer waardig, roemrijke koning,  
geef dat wij je prijzen, en toezingen tot in de eeuwigheid.  
Halleluia.

### **Philipp Friedrich Böhdecker - Veni salvator**

*Veni Salvator hominum, Veni Rex,  
Veni Rex gentium, qui plebi perditae miserto,  
a patre misos est aequos, Ante aevum natus Filius  
et tamen in aevo Virgines, Satu editus Homo Deus.  
Ut fixus ad crucem proprio redemptor sanguine,  
Victor immanis beluaesis.  
Veni sydus inclytum, Veni lumen primum luminum,  
quod e Coelo appulae noctis laxa seras  
auge tuo stigmatum claram nobis fidem.  
Et cantabimus gloriam unico tribus in tribus,  
Quibus comune, Regnum, unus aeternus vigor.  
Gloria Patri et Filio et Spiritui Sancto. Sicut erat in principio, et  
semper et in saecula saeculorum. Amen.*

### **Anonymus - Die heil'gen drei König' mit ihrigem Stern**

*Die heil'gen drei König' mit ihrigem Stern,  
die kommen gegangen, ihr Frauen und Herrn.  
Der Stern gab ihnen den Schein;  
ein neues Reich geht uns herein.  
Die heil'gen drei König' mit ihrigem Stern,  
sie bringen dem Kindlein das Opfer so gern.  
Sie reisen in schneller Eil' in dreizehn Tag' vierhundert Meil'.  
Die heil'gen drei König' mit ihrigem Stern  
knien nieder und ehren das Kindlein, den Herrn  
Ein' selige, fröhliche Zeit  
Verleih' uns Gott im Himmelreich!*

### **Anonymus - Es waren mal drei Könige**

*Es waren mal drei Könige  
Der erste hieß Melchior  
Er bracht' an's Kindlein rote Gold  
Der zweite hieß Balthasar  
Er bracht' an's Kindlein Weihrauch süß  
Der dritte war Caspar gut  
Er bracht' an's Kindlein Myrrhe*

### **Anonymus - Lustige Hirten, freudige knaben**

*Lustige Hirten, freudige knaben  
Die guete lust zum singen haben:  
Heja wol auf und lasst uns singen  
Gueter dinge lustig springen  
David ein tapf'rer hirtjung',  
David erfreuet uns herz und zung  
  
Lustig's g'sänglein bei den schaf'n  
Wenn es uns nit beliebt zu schlaf'n  
So singen wir das Got zu eren,  
Wer will's weren, 's mau d'rob beren?  
Eia wer ist ders übel auslegt,  
Sintemal 's a der David pflegt  
  
Nach aner schlagt und küenen taten  
Auserwält zum potentaten  
Muess er a zepter füren,  
Die welt regier'n, die juden zieren.  
Jerdenman auf den David deut't:  
San wir hirtten nit wackre leut?*

Kom, redder van de mensen, Kom, koning.  
Koning van de volkeren, die medelijden hebt met uw arme  
volk, door de Vader bent gezonden.  
Zoon als offer geboren, en toch in de schoot van de Maagd,  
in volmaaktheid geschapen, God is mens geworden.  
Aan het kruis geslagen, redder door zijn bloed,  
overwinnaar van de wrede slang.  
Kom stralende ster, kom, eerste licht van het licht.  
Wat het hemelse van de nacht, sterk ons heldere geloof door  
uw wonden. En wij zullen eer brengen aan de ene in drieën,  
die heersen, een eeuwige macht.  
Eer aan de Vader, Zoon en Heilige Geest. Zoals het was in het  
begin. En nu en altijd en in de eeuwen der eeuwen. Amen.

De heilige drie koningen met hun ster,  
die komen aangereden, dames en heren.  
De ster lichtte hen bij; wij krijgen een nieuw rijk.  
De heilige drie koningen met hun ster.  
Zij brengen het kindje zo graag hun offer.  
Ze reizen met haastige spoed,  
in dertien dagen wel vierhonderd mijl.  
De heilige drie koningen met hun ster  
knielen neer en eren het kindje, de Heer.  
Een zalige, vrolijke tijd moge God ons geven in het hemelrijk!

Daar waren eens drie koningen.  
De eerste heette Melchior.  
Hij bracht aan 't Kindje 't rode goud.  
De tweede heette Balthasar.  
Hij bracht aan 't Kindje wierook zoet.  
De derde heette Caspar goed.  
Hij bracht aan 't Kindje mirre.

Vrolijke herders, olijke knapen.  
Die zingen als ze niet slapen.  
Heisa ho hee, laat lustig ons zingen.  
Welgemoed in 't ronde springen.  
David een kloeke herder was.  
Droeg ook een staf en een herderstas.  
  
Pijpend een liedeken, zat van te slapen.  
Zo hoeden wij ons kuddeke schapen.  
Blij zingen wij, God Here ter ere.  
Wie zal 't weren, de rug ertoe keren?  
Daar is er geen die 'euvel diet,  
Deed te maal David het zelve niet?

Toen hij de vijand hadde verslagen,  
werd hij koning al zijner dagen.  
Sieraad der Joden, scepter in handen,  
potentaat van 's Heren landen.  
Alleman mag op David zien,  
zijn d'er herders geen wakkere lien?

## **Guillaume Bouzignac - Noé, noé**

*Noé, noé! Pastores, cantate domino, Canticum novum  
Dum silentium venerent omnia  
Et nox in suo curso iter haberet - Gloria!  
Quis est? Gabriel ego sum  
Quis est? Annunci vobis Quis est hoc?  
Gaudium magnum  
Quale Natus est vobis  
Quis? Salvator  
Ubi? In Bethlehem Juda!  
Noé, noé! Canticum novum  
Gabriel! Pastores!  
Gabriel! Ecce ergo!  
Ubi est Pan noster?  
Dixi in Bethlehem  
Ubi reclinat caput?  
Sub foéno.  
Gabriel! Pastores!  
In palatio? Non! O! In stabulo!  
Bonitas! O pietas!  
Cur Deus factus homo?  
Ut homo deus fieret.  
Cur mortalis?  
Ut vos mortalis redderet.  
Cur humilis? Ut vos elevarit  
Sic contraria contrariis curantur  
Pro sole nascente.  
Noé, noé, triumphe  
Pro aurora ejus. Et pro Christo rege nostro.*

## **Johann Schelle - Vom Himmel kam der Engel Schar**

*Vom Himmel kam der Engel Schar,  
erschien den Hirten offenbar;  
sie sagten ihn', ein Kindlein zart,  
das liegt dort in der Krippen hart.*

*Zu Bethlehem, in Davids Stadt,  
wie Micha das verkündet hat,  
es ist der Herre Jesus Christ',  
der euer aller Heiland ist.*

*Das sollt ihr billig fröhlich sein,  
daß Gott mit euch ist worden ein,  
er ist gebor'n eu'r Fleisch und Blut,  
eu'r Bruder ist das ew'ge Gut.*

*Was kann euch tun die Sünd und Tod?  
Ihr habt mit euch den wahren Gott.  
Laßt zürnen Teufel und die Höll',  
Gott's Sohn ist worden euer Gesell.*

*Zuletzt müßt ihr doch haben recht,  
ihr seid nun worden Gott's Geschlecht.  
Desdanket Gott in Ewigkeit,  
geduldig, fröhlich alle Zeit.*

Noé, noé! Herders, zing voor de Heer, een nieuw lied.  
Terwijl een stilte over de aarde kwam,  
en de nacht zijn intocht deed. Gloria!  
Wie is het? Ik ben Gabriel.  
Wie is het? Om jullie aan te kondigen.  
Wat is het? Het grote nieuws.  
Wat? Dat voor jullie is geboren.  
Wie? De Verlosser.  
Waar? In Bethlehem van Juda.  
Noé, noé! Zing een nieuw lied.  
Gabriel! Herders! Gabriel!  
Kijk! Waar is onze Herdersgod?  
In Bethlehem, heb ik gezegd.  
Waar legt hij zijn hoofd te ruste?  
In een kribbe.  
Gabriel! Pastores! In een paleis?  
Nee! O! In een stal!  
O goedheid! O godsvrucht!  
Waarom is God mens geworden?  
Zodat de mens God ziet.  
Waarom zo sterfelijk?  
Zodat jullie sterfelijkheid aanschouwen.  
Waarom zo nederig? Zodat jullie je verheffen.  
Zo genezen tegenovergestelden elkaar.  
Voor de nieuwgeborene.  
Kerst, kerst, triomfeer.  
Voor zijn glorie, en voor Christus, onze Koning.

Uit de hemel kwam het engelenleger,  
het verscheen aan de herders;  
zij zeiden tegen hen, een teer kindje  
ligt daar in de harde kribbe.

In Bethlehem, in Davids stad,  
zoals Micha dat heeft verkondigd,  
het is de Heer Jezus Christus,  
die de Heiland is van jullie allemaal.

Jullie moeten wel blij zijn  
dat God één met jullie is geworden.  
Hij is geboren als jullie vlees en bloed,  
jullie broer is het eeuwige goed.

Wat kunnen zonde en dood jullie maken?  
De ware God is met jullie.  
Laten de duivel en de hel maar woeden,  
Gods zoon is jullie metgezel geworden.

Uiteindelijk moet aan jullie recht worden gedaan,  
jullie zijn nu Gods geslacht geworden.  
Dank daarvoor God in eeuwigheid,  
Geduldig, vrolijk altijd.

**Alle zangers van vanavond waren eerder te gast bij Holland Baroque.**

**Sophie Junker** (sopraan) bracht in 2016 een flitsbezoek aan Holland Baroque bij de nog steeds veelbesproken Matthäus-Passion o.l.v. Reinbert de Leeuw. Daar viel zij in tijdens een bomvol uitverkocht concert in TivoliVredenburg. Nu zien we uit naar een weerzien waarin haar geluid van de engelschaar zal klinken als nooit tevoren.

**Jwoon Chung** (sopraan) zong glimlachend, krachtig en met groot gemak afgelopen oktober als sopraan van Harry van der Kamps Gesualdo Consort bij de niet eerder uitgevoerde *Gesungene Kunst der Fuge* van Holland Baroque. Later dit seizoen is zij ook te horen bij het *Stabat Mater* van Pergolesi in het Orgelpark, waar Holland Baroque het nieuwe barokorgel inwijdt.

**Franz Vitzthum** (tenor) geboren in Oberpfalz, groeide muzikaal op tussen de Regensburger Domspatzen, het duizend jaar oude Duitse kathedrale jongenskoor waarvan niets soortgelijks in Nederland te vinden is. Franz Vitzthum heeft een kostbare bijna tere stem die in kerken met zeventiende-eeuws repertoire optimaal tot klinken komt. Eerder ontmoetten wij Franz Vitzthum bij het programma *Psalmos*. Wij zien uit naar het weerzien met deze verfijnde musicus.

**Jan van Elsacker** (tenor) beleefde in 1996 als laureaat van het Musica Antiqua Brugge-concours zijn internationale doorbraak. Daar al bleek dat de toen nog maar 31-jarige Antwerpenaar een grote voorliefde voor de vroeg-Italiaanse Barok had. Samen met Claire Lefiliâtre zong hij eerder de sterren van de hemel bij Holland Baroque.

**Dingle Yandell** (bas) was vorig jaar reeds te gast bij het Engelse kerstprogramma van Holland Baroque. Als ietwat onderkoelde en tegelijkertijd über-coole dude was het vanaf het eerste concert duidelijk: zijn heldere stem moet gehoord worden! Meer!

### **Holland Baroque**

Holland Baroque is de kersverse winnaar van de Edison Klassiek Publieksprijs 2017. Samen met Eric Vloeimans kregen ze de prijs voor het album *Carrousel*.

De wereld van barokmuziek is een goudmijn voor componisten, avant-gardisten, avonturiers en realisten. In deze weelde beweegt zich Holland Baroque. Het ensemble weet met zijn producties een breed publiek te overtuigen van de flexibiliteit en de vitaliteit van (barok)muziek. Holland

Baroque belicht Vivaldi vanuit Japans perspectief, verbindt Reinbert de Leeuw met Bach en laat horen hoe slagwerkers de hartslag van de Barok bepalen. Een rode draad door de programmering is de samenwerking met andere ensembles en solisten, waarmee Holland Baroque oude muziek in het hier en nu plaatst. Succesvolle ontmoetingen had Holland Baroque met eigenzinnige solisten als Giovanni Sollima, Eric Vloeimans, Lars Ulrik Mortensen en Aisslinn Nosky, met diverse ensembles waaronder Orkater, Nederlands Kamerkoor en Cappella Amsterdam, op podia als Radialsystem V, Cellobiennale Amsterdam en Konzerthaus Wien. Het resultaat van die ontmoetingen verwoordde *De Stentor* als volgt: 'De instrumenten en de uiteenlopende stijlen contrasteren naar de vorm, maar versterken elkaar naar inhoud. Zó wordt iets nieuws geboren.' Dit alles vanuit traditie, vernieuwing, verrassing en een vleugje entertainment.' Barok is nu. [www.hollandbaroque.com](http://www.hollandbaroque.com)

### **Holland Baroque**

**Judith Steenbrink, Filip Rekiec**, viool

**Esther van der Eijk, Raquel Massadas**, altviool

**Matthias Müller**, violone

**Lambert Colson**, cornetto

**Moni Fischaleck**, fagot/blokfluiten

**Adam Woolf**, trombone

**Christoph Sommer**, theorbe

**Tineke Steenbrink**, orgel/klavecimbel

De volgende concerten van Holland Baroque in TivoliVredenburg

Zaterdag 3 februari - Hertz - 20.00 uur

**Brel & Rameau:** que l'amour - Jacques Brel en de Franse componist Rameau samen op het podium.

Woensdag 14 maart - Grote Zaal - 20.15 uur

Holland Baroque & Nederlands Kamerkoor

**Johann Sebastian Bach** - Johannes-Passion

**Reinbert de Leeuw**, dirigent

Vrijdag 20 april - Grote Zaal - 20.15 uur

Inleiding 19.30 uur Philip Ruitenbergh

Holland Baroque & Cappella Amsterdam o.l.v. Alexander Weimann

**Händel** Dixit Dominus

**Hayes** Fall of Jericho

**HOLLAND  
BAROQUE**

20  
WOENSDAG  
12

B  
ACH  
WEIH  
NACHTS  
CONCERTO KÖLN & NEDERLANDS KAMERKOOOR  
ORATORIU  
M

TIVOLI  
VREDEN  
BURG